

Delegeringsordning

Arvika – Eda överförmyndarnämnd

Antagen 2020-01-22

Reviderad 2026-08-19

Innebörden av delegering

Enligt kommunallagen (KL) får en nämnd uppdra till presidiet, ett utskott, en ledamot/ersättare eller till en anställd i kommunen att besluta för nämndens räkning i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Delegat anges i lägsta nivå innebärande att för tjänstemannadelegat gäller att överordnad tjänsteman kan fatta beslut i alla ärenden delegerade till lägre tjänsteman.

Delegaten träder in i nämndens ställe och det beslut som fattas med stöd av delegering är beslut som kan överklagas genom laglighetsprövning om inget särskilt anges om överklagan i speciallagstiftning.

Nämnden kan inte ändra en utpekad delegats beslut men kan återkalla delegeringsuppdraget. Den som har fått beslutanderätten delegerad till sig har alltid möjlighet att i ett enskilt fall lyfta beslut till nämnden.

Rätten att fatta delegeringsbeslut i ett visst ärende innebär också att den som är delegat har rätt att fatta beslut om avskrivning eller avvisning i sådana ärenden.

Vid enhetschefs frånvaro har biträdande enhetschef samma beslutande befogenheter som enhetschef.

Vissa ärenden får inte delegeras

1. Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.
2. Framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överlåtits till nämnden,
5. Vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Beslutanderätten får enligt 19 kap. 14 § föräldrabalken inte delegeras i följande slag av ärenden.

1. Besluta enligt 11 kap. 20 § föräldrabalken att entlediga eller skilja en god man eller förvaltare från uppdraget
2. Besluta om att häva avtal om sammanlevnad i oskiftat bo enligt 15 kap. 7 § 2 st. föräldrabalken
3. Beslut om att förelägga vite enligt 16 kap. 13 § föräldrabalken

Beslut och verkställighet

Det finns ingen klar gräns mellan nämndbeslut och verkställighet (förvaltningsbeslut) men en viktig skillnad är att de har olika rättsverkningar. Ett beslut som fattas av nämnden eller av delegat för nämndens räkning kan överklagas, det kan däremot inte beslut som tas inom ramen för verkställighet. Beslut kännetecknas av att det finns olika alternativ att välja mellan och därmed ett utrymme för bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet. Verkställighet handlar istället oftare om att man följer de regler, riktlinjer och rutiner som redan är beslutade.

Beslut i ärenden enligt föräldrabalken som fattats på grund av delegation behöver inte anmälas till nämnden.

Förkortningar;

Öfn – överförmyndarnämnden

Ec – enhetschef

HI - handläggare

Nr	Lag- rum	Ärendegrupp	Delegat	Kommentar
	Föräldrabalken			
1.1	FB 6:10f	Bestämmande om arvode och ersättning för utgifter till tillfälliga vårdnadshavare.	HI	
2.1	FB 9:3,4	Samtycke till omhändertagande av egendom som underårig annars själv råder över efter eget arbete eller efter villkor i gåva, testamente eller förmånstagarförordnande	Öfn	
2.2	FB 9:8	Samtycke till förmyndaren om att omhänderta omyndigs tillgångar	Öfn	
3.1	FB 11:1	Förordna god man i förmyndarens ställe	HI	
3.2	FB 11:2	Förordna god man när motstridiga intressen föreligger mellan huvudman/underårig och ställföreträdare	HI	
3.3	FB 11:3	Förordna god man vid okänd arvinge eller för att bevaka bortavarandes rätt	HI	
3.4	FB 11:4	Anordna godmanskap under otvistiga omständigheter enligt 11:4a	HI	Alltid samråd med annan HI eller Ec innan beslut
3.5	FB 11:4 b	Förordna god man när överförmyndaren beslutar att anordna godmanskap respektive vid byte av ställföreträdare	HI	Förordnande respektive vid byte av god man
3.6		Samtycke till att anlita professionell ställföreträdare i ett specifikt ärende	Ec	

3.7		Teckna avtal med Social & Förvaltartjänst i Skaraborg	Ec	
3.8	FB 11:7 st 3	Bestämma omfattningen av förvaltare efter att rätten överlåtit till överförmyndarnämnden att bestämma detta	HI	
3.9	FB 11:7 st 4	Förordna förvaltare när förvaltare redan är anordnat	HI	Byte av förvaltare
3.10	FB 11:18	Anordna godmanskap interimistiskt	HI	
3.11	FB 11:18 st 2	Förordna god man eller förvaltare interimistiskt vid byte	HI	
3.12	FB 11:19	Beslut att godmanskap enligt 11:1-3 FB, otvistigt godmanskap enligt 11:4 (se 11:19b) samt godmanskap enligt 17 § lag om framtidsfullmakter ska upphöra Entlediga god man eller förvaltare i samband med byte.	HI	Beslut om att ett tvistigt godmanskap enligt 4 § eller förvaltare ska upphöra fattas av rätten
3.13	FB 11:20 st 1	Besluta att entlediga god man eller förvaltare på grund av missbruk, försummelse och olämplighet	Öfn	
3.14	FB 11:23	Beslut om att ändra omfattningen av ett godmanskap i icke tvistiga ärenden	HI	Förfarandet har tidigare benämnts "jämkning"
3.15	FB 11:23 a	Intermistiskt beslut om att ändra omfattning av ett godmanskap enl. FB 11:4 i otvistiga ärenden.	HI	
4.1	FB 12:10	Beslut i efterhand om samtycke till avtal som förmyndare, god man eller förvaltare ingått för den enskildes räkning utan överförmyndarens samtycke när sådant krävs enligt 13-15 kap	Öfn	
4.2	FB 12:12 st 1	Beslut om fördelning av förvaltning mellan flera förmyndare, gode män eller förvaltare	HI	

4.3	FB 12:12 st 2	Beslut vid oenighet om förvaltning mellan förmyndare, gode män eller förvaltare	Öfn	Kan inte överklagas enligt FB 20:4 st 2
4.4	FB 12:13	Beslut om ställande av säkerhet	Öfn	
4.5	FB 12:16 st 1-2	Bestämmande av arvode och ersättning för utgifter till förordnade förmyndare, gode män och förvaltare upp till om med 30 000 kronor	HI	
4.6	FB 12:16 st 1-2	Bestämmande av arvode och ersättning för utgifter till förordnade förmyndare, gode män och förvaltare över 30 000 kronor	Ec	
4.7	FB 12:16a	Bestämmande av i vilken mån arvode och ersättning för utgift ska utgå av den enskildes medel, av dödsboets medel eller kommunala medel	HI	
4.8	FB 12:17	Bestämmande av arvode och ersättning för utgifter till legala förmyndare upp till och med 10 000 kronor	HI	
4.9	FB 12:17	Bestämmande av arvode och ersättning för utgifter till legala förmyndare över 10 000 kronor	Ec	
5.1	FB 13:6	Samtycke till placering av omyndigs tillgångar i aktier eller på annat sätt	HI	
5.2	FB 13:8	Tillstånd till uttag av omyndigs spärrade bankmedel	HI	
5.3	FB 13:9 st 1	Beslut att överförmyndarkontroll ska upphöra	Ec	Gäller inte om egendom tillfallit den omyndige med villkor om särskild överförmyndarkontroll.
5.4	FB 13:9 st 3	Beslut om lättnader i överförmyndarkontroll enl. 3-7 §§.	Ec	
5.5	FB 13:10	Samtycke till förvärv eller överlåtelse av den omyndiges fasta egendom eller nyttjanderätt till sådan egendom och upplåtande av nyttjanderätt, panträtt m.m. till sådan egendom	HI	Bestämmelserna om nyttjanderätt i FB 13:10 gäller även servitut och rätt till elektrisk kraft om rättigheten upplåtits genom avtal.
5.6	FB 13:11 st 2	Samtycke till att använda underårigs inkomster som understöd till anhöriga	Öfn	

5.7	FB 13:12	Samtycke till upptagande av lån eller att ingå skuldförbindelse, ingå borgensförbindelse eller ställa den enskildes egendom som säkerhet för den underårige eller någon annans förbindelse	Öfn	
5.8	FB 13:13 st 2	Samtycke för omyndig att själv driva rörelse Samtycke för föräldrar att driva rörelse för omyndigs räkning	Ec	
5.9	FB 13:16	Beslut om befrielse för föräldrar att lämna årsräkning eller sluträkning Beslut att sådana räkningar får lämnas i förenklad form	HI	
5.10	FB 13:18	Föreläggande för föräldrar att i årsräkning eller på annat sätt redogöra för sin förvaltning	HI	
5.11	FB 13:19 st 1	Skärpande föreskrifter p. 1 Bestämmande om att FB 13:3-7 ska tillämpas även i annat fall än som följer av 13:2 (reglerna om kontrollerad förvaltning) p. 2 Begränsning av möjligheten att ta ut pengar på bank p. 3 Bestämmande av att värdehandlingar ska förvaras och förvaltas av ett värdepappersinstitut eller ett motsvarande utländskt institut p. 4 Begränsa föräldrars rättigheter att förfoga över finansiella instrument p. 5 Bestämmande att den som ska betala pengar till en omyndig ska sätta in dessa på bank FB 13:19, st 1	Ec	
5.12	FB 13:19 st 2	Godkännande av avtal som föräldrar träffat med värdepappersinstitut	HI	Depåavtal med banken

6.1	FB 14:6	Samtycke till placering av den enskildes tillgångar i aktier eller på något annat sätt som avses i FB 14:5	HI	
6.2	FB 14:8	Samtycke för god man eller förvaltare att ta ut pengar från spärrat konto	HI	
6.3	FB 14:10	Beslut om undantag från bestämmelserna i FB 14:4-8	Ec	
6.4	FB 14:11	Samtycke till förvärv eller överlåtelse av den omyndiges fasta egendom eller nyttjanderätt till sådan egendom och upplåtande av nyttjanderätt, panträtt m.m. till sådan egendom	HI	Bestämmelserna om nyttjanderätt i FB 14:11 gäller även servitut och rätt till elektrisk kraft om rättigheten upplåtits genom avtal.
6.5	FB 14:12	Samtycke till att låta enskilds inkomster användas som understöd till anhöriga	Öfn	
6.6	FB 14:13 st 1	Samtycke till upptagande av lån eller att ingå skuldförbindelse, ingå borgensförbindelse eller ställa den enskildes egendom som säkerhet för den enskildes eller någon annans förbindelse	Öfn	
6.7	FB 14:14 st 1	Samtycke till att den enskilde driver rörelse Samtycke till att gode mannen eller förvaltaren driver rörelse för den enskildes räkning	Ec	Vid ansökan från förordnad förmyndare prövas ansökan enligt 13:13 FB.
6.8	FB 14:16	Beslut om att förordnad förmyndare, god man eller förvaltare i särskild ordning ska redogöra för den del av den enskildes tillgångar och skulder som inte omfattas av ställföreträdarens förvaltning	HI	Jfr FB 12:9 (formlöst) Avser i första hand egendom enligt FB 9:1, 12:1 st.2
6.9	FB 14:19	Beslut om att årsräkning, sluträkning, årsberättelse eller slutberättelse får lämnas i förenklad form.	HI	Observera att befrielse utgår i lagtext med undantag för 14:24.
6.10	FB 14:21 st 1	Skärpande föreskrifter p. 1 Begränsa möjligheten att ta ut pengar på bank	Ec	T.ex direktinsättning på spärrat konto

		p. 2 Bestämma att värdehandlingar ska förvaras och förvaltas av ett värdepappersinstitut eller ett motsvarande utländskt institut p. 3 Meddela den som ska betala pengar till den enskilde att pengarna ska sättas in på bank p. 4 Begränsa ställföreträdarens rätt att förfoga över finansiella instrument		
6.11	FB 14:24	Beslut om befrielse att lämna årsräkning, sluträkning, årsberättelse eller slutberättelse eller sådan redovisning i förenklad form (dödsbo)	HI	
7.1	FB 15:4	Beslut om samtycke till rättshandling vid dödsboförvaltning	HI	
7.2	FB 15:5 st 1	Samtycke till egendomens fördelning vid bodelning eller skifte	HI	
7.3	FB 15:5 st 2	Samtycke till överlåtelse av de enskildes andel i dödsbo	Öfn	Överlåtelse utan ersättning är inte tillåtet.
7.4	FB 15:6 st 2	Samtycke till arvsavstående enligt ÄB 3:9	Öfn	Gäller särskullbarn. Arvsavstående är annars inte tillåtet.
7.5	FB 15:7 st 1	Samtycke till avtal om sammanlevnad i oskiftat dödsbo	Öfn	
7.6	FB 16:7	Beslut att neka anhörigs rätt att ta del av handlingar vid särskilda skäl	Ec	Beslut fattas med hänvisning till både FB 16:7 och OSL 32:4-5§§
7.7	FB 16:13	Beslut om föreläggande av vite	Öfn	
7.8	FB 16:9 st 2	Återkallande av samtycke till beslut som fattats med stöd av delegering	Ec	
7.9	FB 19:14a	Brådskande beslut	Ordf Öfn	Ska anmälas till nästa nämndssammanträde

7.10	FB 20:3 st 1	Beslut att överklaga rättsens beslut angående förmynderskap, godmanskap eller förvaltare	Ec	
7.11	FB 20:7	Anlita ombud	Ec	
Lagen om god man för ensamkommande barn				
8.1	LeB 1 b §	Förordnande av tillfällig företrädare eller företrädare	HI	
8.2	LeB 2 §	Förordnande av god man	HI	
8.3	LeB 5 §	Upphörande av godmanskap eller annat förordnande enligt samma lag	HI	
8.4	LeB 6 § st 1	Entledigande av god man eller annan företrädare enligt samma lag	HI	
8.5	LeB 6 § st 2	Besluta om entledigande av god man vid missbruk, försummelse eller olämplighet	Öfn	
8.6	LeB 6 § st 3	Besluta om entledigande av god man från uppdraget interimistiskt	Öfn	
8.7	LeB 6 §	Beslut att byta god man eller annan företrädare enligt samma lag	HI	
Lagen om framtidsfullmakter				
9.1	LoFF 17§	Beslut om god man att företräda fullmaktsgivare på fullmaktshavarens begäran	HI	
9.2	25 § LoFF	Begäran om att framtidsfullmaktshavaren ska lämna redovisning och upplysningar om fullmaktsförhållandet och vidtagna åtgärder.	HI	Är inte ett beslut i förvaltningsrättslig mening. Kan inte överklagas.
9.3	26 § LoFF	Beslut om brukandeförbud	Öfn	
Offentlighet och sekretesslagen				
10.1	TF 2:17 OSL 6:3	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling	Ec	

10.2	OSL 10:15a	Beslut att neka uppgifter till brottsbekämpning m.fl.	Ec	
10.3	OSL 21:3 -3a	Beslut om nekande av allmän handling för personer med skyddad folkbokföring, förföljda personer med mera.	Ec	
10.4	OSL 32:4-5	Beslut om nekande eller förbehåll vid utlämnande av sekretessbelagd allmän handling	Ec	Står klart att det intresse som sekretessen ska skydda har företrädare framför intresset av att uppgiften lämnas ut (gäller både underårig/huvudman och ställföreträdare)
Förvaltningslagen				
11.1	FL 12 §	Beslut att avslå en begäran om att ärendet ska avgöras	Ec	
11.2	FL 14 §	Beslut att avvisa olämpligt ombud eller biträde	Ec	
11.3	FL 15 §	Förelägga ombud att styrka sin behörighet genom fullmakt	HI	
11.4	FL 45§	Beslut om avvisning av för sent inkommen överklagande	HI	
11.5	FL 37-38 §§	Omprövning av beslut	HI	Nämndens/överförmyndarens beslut kan bara ändras av nämnden/överförmyndaren.
11.6		Beslut att avskriva ärenden från vidare handläggning eller lämna något utan åtgärd i andra fall än som tagits in i delegeringsordningen eller vad som sägs i lag och författning	HI	Avser ansökningar som återkallats eller som annars saknar aktualitet eller annat förhållande som inte föranleder åtgärder
11.7		Beslut att avvisa ansökan på grund av obehörig sökande eller otillräckligt underlag	HI	
Kommunallagen				
12.1	KL 6:39	Brådskande ärenden	Ordf. öfn	Avser sådant som inte delegeras med stöd av 19 kap. 14-14a §§ FB. Anmäls till nämnden vid nästkommande sammanträde

	Expropriationslagen			
13.1	Expl 3:2a	Förordna god man som företrädare vid expropriation	HI	Beslut fattas med stöd av 11:3 FB.
	Fastighetsbildningslagen			
14.1	FBL 4:12 och FB 11 kap	Förordna god man som företrädare vid förrättning	HI	Beslut fattas med stöd av 11:3 FB.
	Dataskyddsförordningen			
15.1		Beslut gällande om en incident ska anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten eller inte	DSO	
	Lag (1988:1321) om nordiska rättsförhållanden rörande förvalterskap			
16.1	1 §	Ansöka om överflyttning av förvalterskap till annat nordiskt land	HI	
16.2	1 §	Ansökan om att begränsat förvalterskap ska upphöra	HI	
	Lag (1935:46) om tillsyn i vissa fall å oskiftat dödsbo efter medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge			
17.1	2 §	Tillsyn över gode mannens uppdrag och beslut i anledning därav	HI	
	Lag (1985:206) om viten			
18.1	6 §	Ansökan om utdömande av vite till rätten	HI	
		Ärvdabalken		
19.1	19:1 ÄB	Begära att dödsbo ska avträdas till förvaltning av boutredningsman	HI	
	Lag (2025:170) om att lämna uppgifter till brottsbekämpande myndigheter			
20.1		Neka att lämna ut kontaktuppgifter	Ec	Sekretess, tystnadsplikt eller synnerliga skäl
20.2	6 §	Neka att lämna uppgifter som behövs i brottsbekämpningen	Ec	Står klart att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut

Lag (1904:26 s.1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap				
21.1	4:3	Rätten kan på överförmyndarens ansökan, förordna förmyndare enligt svensk rätt om den underåriges angelägenheter kräver omedelbar vård och barnet vistas i Sverige	HI	
21.2	4:3	God man enl 11:1 FB får förordnas för förmynderskap anordnat i annat land när underårig vistas i Sverige	HI	
21.3	4:3	I trängande fall får god man enl 11:2 FB förordnas för förmynderskap i annat land när underårig vistas i Sverige.	HI	
21.4	5:4	Rätten eller överförmyndaren kan meddela förordnande enligt 11:18 FB under tiden intill dess vård om angelägenheter anordnats i enlighet med lagen i enskilds hemland eller rätten slutligt prövat frågan enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.	HI	